

КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ (КИИП)

Регионална колегия София-град

1000, гр. София, бул. Ал. Стамболийски 51, тел. 851 82 41, 851 82 42, 0884 705 757, факс 851 82 43,
e-mail: office@kiip-sofia.com, www.kiip-sofia.com

Отчетен доклад

за дейността на ПС КСС към РК КИИП София-град през 2024г.

Уважаеми колеги,

Измина още една година, в която професионалната секция „Конструкции на сгради и съоръжения“ (КСС) към Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП), Регионална колегия София-град, продължи да работи активно за утвърждаването на инженерната професия, повишаването на професионалната квалификация и защитата на интересите на проектантите в строителния сектор.

През 2025 г. секцията осъществи редица инициативи, свързани с организирането на специализирани семинари и обучения, както и участие в експертни дискусии по актуални въпроси от нашата практика. Същевременно бяха предприети мерки за засилване на взаимодействието между инженерната практика и академичните среди, с акцент върху подготовката на младите специалисти.

В рамките на този отчетен доклад ще направим анализ на членската структура на секцията, ще представим дейността на комисиите по оправомощаване, ще обсъдим организираните обучения и събития, както и ще очертаем предстоящите предизвикателства и възможности за развитие на професионалната ни общност.

Настоящият доклад е подготвен с цел не само да представи отчет за изминалата година, но и да предостави база за бъдещи дискусии относно усъвършенстването на работата на професионалната секция. Надяваме се на активното участие на колегите в предстоящото годишно отчетно събрание, където ще можем да обсъдим идеи и предложения за подобряване на професионалната среда и стандартите в конструктивното проектиране.

1. СПРАВКА ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА РК СОФИЯ-ГРАД И ПС КСС

Към 20.12.2025 г. броят на членовете на Регионална колегия (РК) София-град е 4733, от които 4214 са с пълна проектантска правоспособност (ППП), а 318 – с ограничена проектантска правоспособност (ОПП). Доброволни членове и такива със замразена правоспособност са 69.

1.1. Членове на Професионална секция „Конструкции на сгради и съоръжения“ (КСС):

Общ брой членове (2024 г.): 1552

Общ брой членове (2025 г.): 1455

Общ брой членове (2026 г.): 1447

Членове с пълна проектантска правоспособност (ППП): 1332

Членове с ограничена проектантска правоспособност (ОПП): 86

Доброволни членове: 29

2. ИНФОРМАЦИЯ ЗА РАБОТАТА НА КОМИСИЯТА ПО ОПРАВОВОЩАВАНЕ КЪМ СЕКЦИЯ КСС

Комисиите по оправомощаване към КСС играят ключова роля за осигуряването на високо ниво на професионална квалификация в сферата на конструктивното проектиране. Те разглеждат заявления за получаване и подновяване на проектантска правоспособност, както и за правоспособност за технически контрол (ТК).

Комисията по оправомощаване е в следния състав:

- инж. Константин Велинов – Председател на РПС „КСС“
- инж. Михаил Цанков – Зам. председател „Проектантска правоспособност“
- инж. Димитър Куманов – Зам. председател „Технически контрол“
- инж. Димитър Димов
- инж. Георги Симеонов
- инж. Таня Иванова – за ТК, секция ВС
- инж. Митко Цанев – за ТК, секция ТСТС

2.1. Комисия по оправомощаване с проектантска правоспособност

През 2025 г. комисията проведе 10 заседания, на които бяха разгледани заявления за придобиване и подновяване на проектантска правоспособност.

- Нови удостоверения за ППП: 24
- Нови удостоверения за ОПП: 32

Кандидатите преминават детайлна проверка на професионалната им квалификация, включително дипломи, практически опит, участия в реални проекти и референции от утвърдени специалисти.

2.2. Комисия по оправомощаване с технически контрол (ТК)

Комисията за технически контрол разглежда заявления за получаване и подновяване на правоспособност за технически контрол на конструктивната част на инвестиционните проекти. През 2024 г. тя проведе 10 заседания и разгледа следните заявления:

- Подновени правоспособности за технически контрол: 28
- Нови проектанти с ТК: 10
- Общо проектанти с ТК в РК София-град: 405
 - От тях 366 са членове на КСС

3. ОРГАНИЗИРАНИ СЕМИНАРИ, ОБУЧЕНИЯ И ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ 2024 Г.

През 2024 г. ПС КСС организира редица обучения и семинари, насочени към повишаване на квалификацията и професионалната компетентност на инженерите.

3.1. Семинар на тема „Оценка на повредени от земетресение сгради в условията на непрекъснати афтершокове – поуки от земетресенията в Перник – 2012 и в Дуръс, /Албания/ – 2019“

- **Място:** Заседателна зала на КИИП РК София-град, бул. „Александър Стамболийски“ № 51, етаж 2
- **Лектор:** инж. Димитър Куманов

Основният акцент беше върху оценката на повредени от земетресения сгради веднага след настъпването на повредите е изключително важна, за да може да се прецени кои от тези сгради все още могат да бъдат използвани и от кои сгради хората трябва да се евакуират в други места за настаняване

3.2. Участие в дипломните комисии на Строителния факултет към УАСГ

- Делегирани представители: инж. Борис Първанов, инж. Васил Бочуков, инж. Георги Колчаков.
- Оказана беше методическа подкрепа на дипломантите, а колегите от КИИП споделиха практически наблюдения за проблемите на реалното проектиране.

3.3. Конкурс „Проф. Атанас Георгиев“ за най-добра дипломна работа в раздел „Стоманобетонни конструкции“

- Конкурсът за най-добрата дипломна работа в раздел стоманобетонни конструкции е на името на проф. д-р инж. Атанас Георгиев.
- Инициативата се реализира съвместно с катедра „Масивни конструкции“ към УАСГ.
- Беше назначена комисия за оценка на представените за участие в конкурса дипломни проекти в състав:
 - д-р инж. Константин Велинов
 - инж. Борис Първанов
 - инж. Георги Колчаков
 - инж. Васил Бочуков
 - д-р инж. Иван Гешанов
 - инж. Веселин Първанов
 - инж. Адриан Маринов
 - инж. Маньо Манев

- Постъпиха 8 заявления за участие от кандидати, получили отлична или много добра оценка от дипломните комисии, а класирани бяха три призови места (вж. таблицата по-долу), като комисията направи задълбочена оценка на проектите въз основа на ясни критерии за иновативност и приложимост.

№	
1	Дипломант: <i>инж. Теофил Щерев</i> Проект: Проектна разработка на стоманобетонна конструкция към идейно решение за вантово мостово съоръжение над р. Марица, гр. Пловдив, дипломен ръководител гл. ас. д-р инж. Васил Николов
2	Дипломанти: <i>инж. Милен Хинков</i> Проект: „Design of the reinforced concrete structure of a building with 14+3 levels- Teatralna Park Residence, Entrances D and E, in Sofia city“, дипломен ръководител гл. ас. д-р инж. Чардакова
3	Дипломант: <i>инж. Ива Иванова</i> Проект: „Проектиране на стоманобетонна конструкция на параклис с камбанария и информационен център в Кремиковски манастир, общ. София“, дипломен ръководител гл. ас. д-р инж. Никола Ангелов

4. ИНИЦИАТИВИ, ОБУЧЕНИЯ И СЕМИНАРИ В ПРОЦЕС НА ПОДГОТВЯНЕ

В допълнение към осъществените събития и дейности през 2025 г., професионалната секция „Конструкции на сгради и съоръжения“ продължава да разработва и планира нови инициативи, насочени към задълбочаване на техническите познания, решаване на практически инженерни проблеми и подобряване на сътрудничеството между проектантите, изпълнители и контролни органи. Тези обучения и инициативи ще се осъществят съвместно с практикуващи колеги и университетски преподаватели. В тази връзка се предвиждат следните ключови инициативи и обучителни програми:

4.1. Сравнителен анализ на количествата вложени материали при изчисления по старите норми и Еврокод

Една от основните цели на настоящото проучване е да се направи обективно сравнение между количествата вложени материали при проектирането на едни и същи сгради, изчислени съгласно старите български норми и съгласно системата Еврокод. Целта е да се оцени реалното влияние на новите нормативни изисквания върху икономическата ефективност на различните конструктивни системи.

За тази цел са избрани четири характерни типа сгради, които обхващат най-често срещаните конструктивни решения в практиката:

- **Стоманобетонна стенна конструкция, 10-етажна сграда**
 - Този тип конструкция е широко използван в проектирането на жилищни и административни сгради.
 - Анализът ще включва сравнение на вложените количества бетон и армировка при различните проектни решения.
 - Ще се оценят различията в дебелината на стените, армирането и оразмерителните изисквания за сеизмичното осигуряване.
- **Стоманобетонна рамкова конструкция, двуетажна сграда**
 - Често срещана конструктивна система в малките жилищни и обществени сгради, където гъвкавостта на вътрешното разпределение е от ключово значение.
 - Сравнението ще бъде насочено към различията в сечението на колоните и гредите, както и към разхода на материали за плочите.
 - Ще бъдат анализирани измененията в граничните състояния на носимоспособност и експлоатационна годност, които Еврокод въвежда.

- **Сграда със сглобяема стоманобетонна конструкция, индустриално хале**
 - Сглобяемото строителство остава широко разпространено в промишлеността, логистичните бази и търговските центрове.
 - Ще бъдат сравнени дебелината и армирането на панелите, връзките между елементите и необходимостта от допълнителни мерки за сеизмична устойчивост.
 - Ще се разгледа как новите нормативни изисквания влияят върху ефективността на сглобяемите конструкции.
- **Сграда със стоманена носеща конструкция**
 - Анализът ще обхване конструктивни схеми за производствени сгради и многофункционални халета.
 - Ще бъде направено сравнение на количеството вложена стомана и ефективността на различните типове връзки между елементите.
 - Ще бъдат разгледани измененията в различните видове изисквания.

Целта на този сравнителен анализ е да предостави обективни данни за влиянието на Еврокодовете върху необходимите строителни материали и разходите за изпълнение. Очаква се резултатите да бъдат използвани както от проектантите, така и от инвеститорите при избор на конструктивна система, оптимизираща разходите и безопасността.

4.2. Практически проблеми с продънването на безгредови плочи, включително обучения и често срещани грешки

Безгредовите плочи са все по-предпочитан конструктивен елемент, но в същото време са свързани с редица предизвикателства, особено по отношение на риска от продънване. В рамките на планираното обучение ще бъдат разгледани:

- Основните механизми на продънване при стоманобетонни плочи.
- Често срещани грешки в проектирането – неправилно армиране, разпределение на натоварванията, пренебрегване на локални ефекти.
- Реални примери на продънени плочи и възможностите за предотвратяване на този проблем.
- Методи за допълнително усилване и модерни инженерни решения за повишаване на носимоспособността на безгредовите плочи.

Това обучение ще даде възможност на практикуващите инженери да задълбочат своите знания и да избегнат грешки в проектирането и изпълнението на такива конструкции.

4.3. Практически проблеми с изпълнението на обекти и ролята на строителните инженери

Тази инициатива е насочена към подобряване на комуникацията и изясняване на отговорностите и задълженията на проектантите и изпълнителите, тъй като значителен брой конструктивни проблеми възникват именно при изпълнението на строителните дейности. Основните акценти ще бъдат:

- Типични грешки при планирането, изпълнението и управлението на строителни конструкции.
- Ролята на заинтересованите страни в целия процес и осъзнаване на фазовото проектиране.
- Контрол върху качеството на материалите и технологичния процес.
- Реални примери на проекти, при които са възникнали проблеми по време на строителството, и техните последствия.

Семинарите ще бъдат полезни както за проектантите, така и за строителите, като ще дадат възможност за практически дискусии и обмяна на опит.

4.4. Практическо обучение при проектирането на предварително напрегнати стоманобетонни плочи

Предварително напрегнатите стоманобетонни конструкции набират популярност поради редицата си предимства.

Това обучение ще бъде проведено **съвместно с водещи проектанți от практиката и академичните среди** и ще обхване следните аспекти:

- Основи на проектирането на предварително напрегнати плочи
- Различни системи за налягане и тяхното приложение
- Използване на софтуер за моделиране и анализ
- Практически примери за реални проекти

Обучението ще даде основните постановки и ще покаже често срещаните проблеми, което ще даде възможност на участниците да ги прилагат в тяхната практика.

4.5. Обучение по БДС EN 1992-4

С приемането на новия стандарт **БДС EN 1992-4** за проектиране на анкери и закрепвания в стоманобетонни конструкции възниква необходимостта от обучение и разясняване на новите изисквания.

В тази връзка, съвместно с **Hilti**, ще бъде организиран специализиран семинар, който ще обхване:

- Основните принципи на проектирането според **БДС EN 1992-4**
- Видове анкери, използвани в стоманобетонни конструкции
- Влияние на различните натоварвания върху тях
- Методика за изчисление и примери от практиката
- Софтуерни инструменти за проектиране на анкери и тяхното правилно приложение

Обучението ще включва практически демонстрации с фирмени продукти и системи, както и обсъждане на реални инженерни казуси.

4.6. Изготвяне на методика и сформиране на екипи от доброволци при аварийни ситуации от земетресения и други аварии

Земетресенията и другите природни бедствия налагат бърза и професионална реакция от страна на инженерите. В тази връзка трябва да се разработи методика за действие при аварийни ситуации, която включва:

- Създаване на специализирани екипи от доброволци-инженери, които могат да бъдат мобилизирани в случай на природно бедствие.
- Разработване на инструкции за първоначална оценка на повредени сгради и съоръжения.
- Определяне на стандартни методи за обследване и оценка на носимоспособността на пострадалите конструкции.
- Въвеждане на обучения за аварийна оценка и бърза намеса при разрушения.

Тази инициатива цели да подготви инженерите за ефективно участие в спасителни операции и да допринесе за намаляване на рисковете при бъдещи природни бедствия, както и да се изясни ролята и отговорността на държавните институции в този процес

4.7. Необходимост от въвеждането на BIM в проектирането

С нарастващата дигитализация в строителството и изискванията на международните инвеститори, Building Information Modeling (BIM) се превръща във все по-ключов инструмент за ефективно управление на строителния процес.

В тази връзка, съвместно с БАУПС, ще бъде организиран обучителен модул, който ще разгледа:

- Ползите от BIM за проектирането на строителни конструкции
- Интегриране на конструктивния модел с останалите специалности
- Предизвикателства при внедряването на BIM в България
- Преглед на наличните софтуерни решения за конструктивно моделиране
- Ролята на инженер-конструктора в BIM средата

Очаква се обучението да включва както теоретична част, така и демонстрации на BIM софтуер и методи за управление на строителната документация.

4.8. Сформиране на експертна група по отношение на Противопожарната наредба

Секция „Конструкции на сгради и съоръжения“ (КСС) към РК София-град ще предприеме действия за формиране на експертна група във връзка с прилагането на изискванията от Противопожарната наредба, които засягат пряко проектирането и изпълнението на строителните конструкции.

Основната цел на групата ще бъде изготвяне на техническо становище относно нови изисквания към конструкциите, които в практиката се оценяват като трудно приложими, в отделни случаи неизпълними, или водещи до непропорционално усложняване и оскъпяване на конструктивните решения. Фокусът на работата ще бъде поставен върху изискванията за допълнително разделяне на сградите чрез фуги, включително отражението им върху конструктивната схема, детайлирането, изпълнимостта и инвестиционните разходи.

В рамките на тази дейност секция КСС ще организира и координира:

- подбор и покана на експерти (конструктори, специалисти по пожарна безопасност, проектантски организации и представители на практиката), които да участват в работата на групата;
- събиране и систематизиране на казуси от практиката, при които допълнителното изискване за фуги води до противоречия, конструктивни затруднения, завишени разходи или нееднозначно административно тълкуване;
- технически анализ на влиянието на изискванията върху конструктивната безопасност, технологичната построимост и икономическата целесъобразност;
- формулиране на аргументирани предложения за уточняване на текстове, методически указания или корекции, които да гарантират целите на пожарната безопасност, без да се създават неоправдани конструктивни усложнения и допълнителни разходи;
- изготвяне и приемане на официално техническо становище от секция КСС, което да бъде използвано като основа за професионален диалог и последващи действия към компетентните институции и заинтересованите страни.

Реализирането на посочената дейност ще цели постигане на единна експертна позиция и подпомагане на нормативната практика чрез подход, който е технически обосноваван, приложим и съразмерен спрямо реалните условия на проектиране и строителство, като се запази балансът между изискванията за пожарна безопасност и рационалността на конструктивните решения.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изминалата 2025 година беше поредна динамична и предизвикателна година за професионалната секция „Конструкции на сгради и съоръжения“ към КИИП РК София-град. Основните акценти в нашата дейност бяха насочени към повишаване на професионалната компетентност на инженерите, подобряване на взаимодействието между различните звена в строителния процес и засилване на участието на инженерите в обществено значими дейности.

С оглед на резултатите от дейността ни през 2025 г., можем да очертаем следните основни приоритети за следващата година:

1. **Продължаване на усилията за усъвършенстване на проектантската практика**, чрез нови обучения и практически дискусии, свързани с нормативните промени и предизвикателствата в строителния сектор.
2. **Засилване на връзката между инженерната практика и строителния процес**, като се подобри комуникацията между проектанти, изпълнители и контролни органи.
3. **Развитие на нови професионални инициативи**, включително разширяване на доброволческите екипи за аварийни ситуации и участие в обществени проекти, свързани с оценката и укрепването на съществуващи сгради.
4. **Стимулиране на младите колеги** чрез организиране на допълнителни конкурси, семинари и практически стажове, които ще им позволят да се интегрират по-ефективно в професионалната среда.

Всички тези направления са от ключово значение за развитието на нашата професионална общност и за утвърждаването на инженерната професия като стълб на сигурността и устойчивостта в обществото.

Благодарим на всички колеги, които допринесоха със своя труд, време и експертни знания за развитието на професионалната секция през изминалата година! Очакваме вашето активно участие и през следващата година, защото само чрез колективни усилия можем да постигнем по-високи стандарти и по-добра реализация на инженерните практики в България.

Председател на ПС КСС към КИИП РК София-град:

(д-р инж. Константин Велинов)